

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 150.

TABOR* izhaja vsak dan, razven
podelje in praznikov, ob 18. uri
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 10—, za ino-
zemstvo D 18—, dostavljen na dom
D 1150, na izkaznice D 10—,
izserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi TABORA*,
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 150.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prilijče, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevniki
račun št. 11.767.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, torek 31. oktobra 1922.

Številka: 247.

Fašizem na poti k vladi.

Veliki fašistični zbor v Napolju.

Trst, 26. oktobra.

(n. n.) — Fašizem, ki se diči lanec z nad 500.000 vpisanimi pristaši, se je krepko razvil samo v severni in srednji Italiji. Že v samem Rimu, polmilijonem mestu, ne šteje fašizem toliko pristašev, kakor bi bilo pričakovati, in to je popolnoma umljivo, če se pomisli, da je Rim tudi še danes, po več kot 20 letih, kar je prestolnica zedinjene Italije, v svoji duši še vedno bolj papeški kot pa italijanski. V južni Italiji pa se fašizem, če se izvzamejo samo nekatere večja mesta, doslej nikakor ni mogel ukoreniniti. Isto in še bolj pa velja za otoke, Sicilijo, Sardinijo, kjer o fašizmu skoraj niti čuti ni. Stvar je pač treba umeti tako, da je za idejo fašizma, torej nekega potenciranega nacionalizma, ki ponuja na zunaj najkrajnejši imperijalizem, mogoče pridobiti edino le elemente, ki so predvsem vsaj kolikortoliko obliknjeni od kulture, toliko, da morejo vsaj približno razumeti, kaj je pravzaprav na stvari, in so tudi vobče dovzetni tudi za kaj takega, kar ni ravno v neposredni zvezi z vsakdanjim kruhom. Vsega tega se pač najde v severni in srednji Italiji, tam doli do Rima, ali niže doli, kjer imate celo v največjih mestih do 50, po deželi pa celo nad 70 odstotkov analfabetov, kjer se o kaki ljudski kulturi sploh ne more govoriti in ljudstvo snatra šolo, tudi kjer jo ima, za nekaj čisto nepotrebnega ali celo škodljivega, in poleg tega ogromna večina prebivalstva živi v največjem siromaštvu in bedi, tam doli pa seveda niso tla za take cvetke, kakor je fašizem. Otočani pa so poleg vsega tega tudi še precejšnje separatisti. Sicilijani se še nekoliko vjemajo s sosednjimi Kalabreži, Sardinci pa so že popolnoma sami zase, govore narečje, ki ga povalalec polotoka težko ali celo nič ne razume, in se sploh malo ali nič ne brigajo za to, kar se dogaja na poluotoku. Tu še prav posebno ni mesta za fašizem.

Fašizem, ki se pripravljajo na bližajoče se nove državnozbornske volitve, v katerih hočejo doseči čim popolnejšo zmago, da se potem polaste vladavine v državi, gre seveda za to, da si tudi v južni Italiji izvojujejo čim največ mandatov. Z nasilstvom bi tam doli ne šlo, ker nimajo pravega nasprotnika, kajti enako, kakor se doslej ni mogel ukoreniniti v južni Italiji fašizem, se pred njim tudi ni mogel razpasti komunizem, ker ljudstvo, kakor rečeno, sploh ni dovzetno niti za to niti za ono idejo, temveč gre le za tistim, ki mu daje kruha, torej za svojim grofom, ker bi ga leta drugače kot kolona spodil s svojega posestva, ali pa morda za duhovnikom, ki mu je zapretil s hudičem in vsemi peklenjskimi mukami, ako bi ne volil tako, kakor bi mu narekoval on. V takih razmerah bi bila fašistovska žetev pri novih volitvah v južni Italiji zelo pičila. Ali fašisti poznajo dobro značaj svojega naroda, vedo, da je ljudstvo silno dovzetno za parade, obhode z godbo, zastavami in podobne take bočne prireditve, kjer je mnogo zabave, in oprijeli so se tega sredstva, da pridobe z njim v prvi vrsti dušo in srce južne Italije, Napolj.

Za 24. t. m. je vodstvo fašistovske stranke sklicalo v Napolj veliki zbor stranke, na katerem naj bi se razpravljalo o smernicah za bodoče delovanje stranke z ozirom na tako silno zamršen notranji položaj v državi. Bilo je sicer na tem zboru tudi govora o teh stvarih, ali vse razprave so bile silno

Skupščina Jugoslovenskega Sokolskega saveza v Zagrebu.

Zagreb, 30. oktobra. Včeraj se je vršila tu glavna skupščina JDS. Navzočih je bilo nad 150 delegatov iz cele države. Čehoslovaško obse Sokolsko je zastopal br. Stepanek. Poslala se je udamostna brzojavka kralju in kraljici ter pozdravna brzojavka čehoslovaškemu Sokolstvu. Za saveznega starosta je bil ponovno izvoljen dr. Vl. Ravnihar, za načelnika dr. V. Murak. Sklenilo se je, da se v letu 1923 ne vrši no-

bena večja sokolska prireditev, ampak se poglobi nobrajelo delo. Sedež Saveznega glasila »Sok. Glasnik« se prenese iz Zagreba v Ljubljano. Prih. skupščina bo meseca marea 1923 v Beogradu. Sprejela se je resolucija, s katero se ponovno odklanja vsak poizkus, zanesti v Sokolstvo politične tendence. Zvečer je zagrebški Sokol I. priredil udeležencem lep komerc. (Obširneje še poročamo.)

Delovni program vlade.

Beograd, 30. oktobra. (Izvirno.) »Politika« javlja: V včerajšnji seji vlade je bilo sklenjeno, da predloži vlada narodni skupščini naslednje zakonske predloge: 1. oboroževanje, 2. izboljšanje oficirskih plač, 3. uradniški zakon, 4. zakon v odškodninah, 5. zemljiški kredit, 6. zakon o živinskem zavarovanju, 7. zakon o zavarovanju setve, 8.

izenačenje dohodkov, 9. zakon o agrarni reformi. Kar zadeva program koalicijske, ima vlada nadaljevati delo za pobijanje draginje in izvesti volitve v oblastne in srezke skupščine, pa tudi skrbeti za prehrano pasivnih krajev. Vlada bo stopila s tem programom pred narodno skupščino in zahtevala zaupnico.

Invalidski kongres v Beogradu.

Beograd, 30. oktobra. Predvčeraj se je vršil izredni kongres jugoslov. invalidov. Sklenila se je nova taktika udruženja v zadevi invalidskega zakona in izplačevanja podpor. Udeležba je iz cele države ogromna, prisotne so tudi ženske. Včeraj je bil izvoljen zopet stari odbor razn. predsednika, na katerega mesto je bil izvoljen dozdajni podpredsednik Nedić. Včeraj dop. ob 9. uri se je vršilo pred spomenikom kneza Mihajla protestno zborovanje, katerega se je udeležilo več tisoč invalidov. Govorili so Pavle Jovičić (o invalidnem vprašanju), poročnik Aleksander Ilić (o invalidskem zakonu) in drugi. Sklenila se je resolucija, v kateri se zahteva, da se predloži invalidski zakon nemudoma v parlamentu in da se takoj izplačajo že zapadle invalidnine. Izvoljen je 100-članski odsek, ki mora stalno biti v Beogradu in dregati vlado, da izpolni obljube. V odseku so zastopani

invalidi iz vseh delov države. Nato so se podali invalidi v obhoda pred kraljev dvorec. Kralj radi bolezn ni mogel deputacije sprejeti. Invalidi so šli pred narodno skupščino in desetorica iz vseh delov države je šla k skupščinskemu podpredsedniku Miloradu Vujiću, kateremu je predsednik udruženja Nedić izročil resolucijo in sporočil želje in zahteve invalidov. Vujić je z desetorico prišel na teraso zbornice in je od tam v svojem nagovoru izjavil, da so invalidi poleg onih, ki so padli na bojiščih, prvi, ki so doprinesli težke žrtve za osvobodjenje in ujedinjenje. — Poslanci bodo storili vse, da se izpolnijo njihove upravičene zahteve. Predsednik udruženja Nedić, ki je izpregovoril za Vujićem, je izjavil, da je besed že dovolj, vlada in poslanci naj preidejo k dejanjem. Nato so se podali invalidi v dom invalidskega udruženja.

Naša delegacija na praških slavnostih.

Praga, 30. okt. (Izv.) Čehoslovaška posl. zbornica in senat sta včeraj priredila na čast delegatom iz Jugoslavije slavnostno pojedino. Cela Smetanova dvorana je bila polna gostov. Med pojedino je imel nagovor predsednik senata g. Prašek; v toplih besedah se je spominjal kulturnega demokratskega dela velikega kralja Petra in je napil junaškemu narodnem kralju Aleksandru. Odgovoril je v imenu jugoslovanske delegacije fin. minister dr. Kumandi in dvignil čašo na zdravje preds.

čehoslovaške republike Masaryka. — Predsednik čehoslov. poslanske zbornice Tomašek je pozdravil goste in povdaril vzajemno delo in ljubezen med čehoslovaškim in jugoslovanskim narodom. Ljuba Davidović — burno aklamiran — je v svojem govoru naglašal napredek čehoslov. naroda in pomen jugosl. mladine v Pragi. Pozdravljaj je bodoče vzajemno kulturno delovanje med čehoslovaškim in jugoslovanskim narodom.

Fašisti gospodarji Italije.

V Rimu mir. — Pred vkorakanjem fašistovske armade v Rim. — Mussolini sprejet od kralja. —

Rim, 30. okt. Glasom poročil je zbranih v okrožju Letija 60.000 fašistov. V Rimu vozi cestna železnica. Položaj je normalen. Ulice so v narodnih zastavah.

Rim, 30. okt. »Giornale di Roma« javlja, da je za noč pripravljeno vkorakanje fašistovskega vojaštva, ki je koncentrirano krog glavnega mesta, v Rim. 22.000 fašistov je prišlo 5 km pred Rim. V Milanu je potekel dan mirno. Zvečer je hotela skupina fašistov vdreti v uredništvo »Avantija«. Prišlo je do spopada s kraljevsko gardo. Deset gardistov in dva fašista sta težko ranjena.

Rim, 29. okt. Fašisti so zasedli prefekturo in odredili, da prenehajo izhajati vsi provinčni listi. Glasom vesti iz

provinc so fašisti zasedli več javnih uradov.

Rim, 29. okt. Fašisti so zasedli južno Italijo, Toscano, Umbrijo in Trentino. Zasedli so tudi vse strateške ceste v Jul. Benečiji. Več tisoč fašistov je koncentriranih v Milanu, Bologni in Monte Rodonto.

—o—
BORZA.

Curiah, 30. oktobra. (Izvirno.) Predborza: Pariz 3880, Zagreb 230, London 2467, Berlin 0.135, Praga 1750, Italija 2190, Newyork 553.—, Dunaj 0.0071, žigosane krone 0.0075, Budimpešta 0.22, Varšava 0.035, Sofija 3.80, Bukarešta 3.65.

površne in sprejeli so se že zdavnaj prej izdelani klepi brez stvarnega razmotrivanja. Glavna stvar je bila — parada, s katero so hoteli pridobiti zase Napolj.

Iz vse Italije so zbornali in nagnali v Napolj svoje uniformirane četaše. — Da bi bila stvar impozantnejša, so spravili skupaj tudi nekaj konjenice, in da bi bilo čim največ zanimanja, se je dneve in dneve razglašalo v javnosti, da prispejo na zbor fašistovski kolesarji celo iz Trsta, Istre, Goriške in Italije, celo iz Trsta, Istre, Goriške in Trentina. Da ne bi se moglo očitati vladi, da je preveč neklonjena fašistom, jim na železnici ni bila dovoljena popolnoma prosta vožnja, pač pa znatno, menda na vojaško tarifo znižana voznica. Tako se je zbralo v Napolju okoli 40.000 uniformiranih fašistov, »ornih srajec«, z nešteti svojimi prapori in zastavicami, fanfarami in drugo tako navlako, katerim se je pridružilo tudi še kakih 30.000 članov fašistovskih strokovnih organizacij. Z zborom samim vsa ta masa seveda ni imela opraviti nič, ker so zborovali samo delegati, temveč je bila poslana v Napolj, kakor rečeno, samo za parado. Z dvema konservama in hlebcom kruha v torbi so se odpeljali iz svojih bivališč, prišli v Napolj, se postavili v red in potem v bumbum in čindarasa, s krikom in vikom, »ėja-ėja« in »alala!« korakali po napoljskih ulicah, spustili par strelcev v zrak in tudi v kaka rebra, použili svoje konserve in kruh ter se zopet odpeljali domov. Napoljski mali človek je bil silno navdušen ob tem tako silno lepem dirindaju, in fašistom je velik del napoljskih in tudi še kakih drugih južnoitalijskih mandatov zagotovljen.

In govoril je tudi prvi in največji med njimi, bivši zagrižen socialista, sedaj vrhovni poveljnik vsega fašizma, posl. Mussolini.

Mussolini je v zadnjih časih izpuštil v svet že več visokopolitičnih govorov, govoril je v furlanskem Vidmu, govoril v Cremoni, v Milanu in dejal je sam, da se mu skoraj ni dalo govoriti, ali govoril je vendarle, a povedal ni mnogo novega. Obdolžil je, kakor je dejal, laždemokratsko vladavino, da je ona preprečila pohod zmagovitih laških bataljonov proti Dunaju (škoda, kako dobro bi se počutili vi Mariborčanje pod fašistovskimi gorjačami!), povedal je, da hoče fašizem postati država ali zakonito ali pa nezakonito, parlamentarnim potom ali pa potom vstaje, pohvalil je ministrskega predsednika Facto, da je dober človek in poštenjak, ali par drugih ministrov, zlasti notranji, ki ima policijo v rokah, da so fašisti zahtevali, da naj država stopi iz nevtralnosti napram protidržavnim elementom, da naj se izvede stroga finančna reforma, da se tretja cona v Dalmaciji ne sme izprazniti, da se v novi vladi da fašistom pet ministrskih listnic in sicer znanje, vojno, mornarico, dela in javnih del in letalski komisariat, a da so na vse te zahteve dobili smešen odgovor, brez listnic, česar pa seveda ne sprejmejo. Izjavil je, da fašisti nikakor ne mislijo odpraviti monarhije in da se globoko klanja jo vojski. Zaključil je s poveljevanjem Napolja in južne Italije, zahtevajoč Sredozemsko morje »sredozemcem«, to se pravi, Italiji in seveda predvsem južni Italiji in njej na čelu Napolju, metropoli, kraljici (v laščini so vsa mesta ženskega spola!) Sredozemskega morja!

Poročila v fašistovskih listih doslavljajo Mussolinijevemu govoru: »Zadnje Mussolinijeve besede so izzvale prav-

Celjske vesti.

Izprememba posesti. Rebekovo hišo in delavnico v Miklošičevi ulici je kupil g. Fric Confidenti, kjer si uredi svojo trgovino z raznimi olji. G. Rebek biva sedaj v svoji hiši na Mariborski cesti, kjer obratuje njegova velika tvornica.

Osebnost. Za nadučitelja na deški okoliški osnovni šoli v Celju je bil imenovan v zadnji seji višji šolski svetnik g. Fran Voglar, ki je služboval že dolga leta na tej šoli. S tem se je prenehal skoro dveletni provizorij, ki smo ga grajali nedavno v našem listu. Od novega nadučitelja pričakuje celjska javnost inicijativnega dela, da se bo vprašanje šolskega poslovanja čimprej definitivno rešilo.

Celjsko pevsko društvo se pokloni tudi letos na Vseh svetnikov manom celjskih Slovencev, ki o v težkih dnevih našega suženjstva orali ledino in se niso uklonili tujčevi peti. Nastopi celokupni pevski zbor, da zapoje par žalostnih predragim rajnim, ki niso doživeli našega osvobođenja in ujedinjenja.

Ljudsko vsoučilišče v Celju. Pri tem važnem kulturnem društvu se lahko v tekoči sezoni konstatira lep napredek. Pristopilo je častno število novih članov, ki kažejo veliko zanimanje za razne društvene prireditve. Poleg rednih predavanj, ki se prirejajo vsak drugi ponedeljek, se vrše tudi kurzi iz najaktualnejših predmetov. Srbskohrvatski kurzi, ki se naj zamenkrat dovrši v šestnajstih urah, teče okoli 40 rednih obiskovalcev. Vodi ga učitelj srbskohrvatske na deški osnovni šoli g. Radič. Na programu so še tečaj iz fizike, kemije, slovenščine in knjigovodstva. — Mestni občinski zastop podpira to kulturno institucijo s popolnim razumevanjem važne naloge, ki je društvo vrši v vseh slojih prebivalstva.

Mariborska gradbena akcija.

Na naslov pravih in dozdernih krivcev stanovanjske bede.

Prezgodnja zima je stanovanjsko krizo tako poostila, da zna biti ustanovni občni zbor »Mariborske gradbene akcije« zelo živahen. Ogorčenje trpečih se pripravlja na obračun s pravi in dozdernimi krivci stanovanjske mizerije. Tistim, ki stoji tej bedi z že vidnimi strašnimi posledicami še sedaj brezbrizno nasproti, želimo, da bi bili navzoči te dni v pisarni Mar-Stana: ko prihajajo matere z dojenčci na prsih in tožijo, da so brez strehe, na cesti, — ko prihajajo matere, žene z obupnimi tožbami, da jim je stanovanjska beda raztrgala celo rodbinsko življenje, da ne rodbine razgala na več brlogov po mestu in po svetu; ko prihajajo rodbinski očeti s tožbami, da so primorani za silo se potikati po hotelih, kjer jim računajo za sobo po 150 K, za prehrano po 250 K dnevno; — ko prihajajo javni in državni uradniki s protesti, zakaj vsak verižnik, čim pride v Maribor, dobi udobno stanovanje, oni pa čakajo, ločeni od družine po celo leto na skromno stanovanje. Ko prihajajo ogorčena prepojena poročila, da imate na primer dve samici stanovanje s petimi sobami na razpolago, zdalej pod njima pa je družina devetero oseb v eni sobici z edinim oknom na stranišče. Tako bi lahko našli še cel rožni venec pritožb tudi od strani obrtnikov, ki s svojim osebnim vred trpe čez dan v delavnicah — brlogih, iz katerih prihajajo k po čitku zopet v brloge. Da, želeli bi, da si pride vsa gospoda, ki hodi brezsrčno mimo toliko gorja, prepričati, kako to gorje izgleda saj v slikah v Mar-Stanu. Mogoče bi vendarle uvideli, kako je bila ta institucija že zdavno potrebna in da je danes na vrhuncu stanovanjske krize vredna vsestranske podpore, tudi materijalne.

Da bo ustanovni zbor mogel mirno in stvarno razrešiti svoj za Maribor usodni dnevni red, skuša Mar-Stan kot administrativni oddelek »Mariborske gradbene akcije« najvažnejša vprašanja, ki povzročajo največje ogorčenje trpečih, še pred obnim zborom izravnati potom sporazuma z onimi sloji, proti katerim se obrača največja ne-

volja. V interesu stvari same in dotičnih slojev je, da vpoštevajoč obupne stanovanjske razmere tisočev in ne omlažujejo prošnji, ki se te dni iz tega namena razpošljejo od Mar-Stana, ki izvršuje tudi priprave za ustanovni občni zbor »Mariborske gradbene akcije«.

Oficijelni naslov gradbene akcije.

V smislu od vlade potrjenih pravil se društvo dosedaj nazivalo »Gradbena akcija za Maribor« pravilno in oficijelno imenuje »Mariborska gradbena akcija«. Dokler društvo nima svojih prostorov, vodi vse tozadevne posle ob enem posredovalnica Mar-Stan, kot administrativni oddelek društva Mariborske gradbene akcije, kamor se je obrniti tudi v zadevah tičočih se tega društva.

Ustanovni občni zbor »Mariborske gradbene akcije«.

Vsled obolelosti predsednika, ravnatelja »Drave« g. Križniča, se je sklicanje ustanovnega obnega zbora odložilo do okrevanja g. predsednika. Po njegovem sporočilu na vodstvo Mar-Stana se bo občni morda sklical med 6. in 8. novembrom. Ker se z 2. novembrom zaključijo priprave za dnevni red, naj se še morebitni predlogi pravočasno prijavijo.

Mariborske vesti.

Maribor, 30. oktobra 1922.

m Anketa o kulturnih društvih. V zvezi z našimi prejšnjimi noticami opozarjamo ponovno na anketo o pomoči našim kulturnim društvom, ki se vrši danes (v ponedeljek) ob 20. uri v mali kazinski dvorani.

m Socialisti in draginja. Iz vrst občinstva smo prejeli: Gotovo so se vsi pametni ljudje čudom čudili, ko so čitali poročila o zadnjih sejah našega mariborskega in celjskega sveta, na katerih so se ravno socialisti pokazali najbolj hladne in desinteresirane v vprašanju pobijanje draginje. Dosej so, kolikor nam je znano, bili ravno socialisti povsed tisti, ki so se najbolj trudili ublažiti draginjo, saj so ravno njihovi pristaši, delavci in drugi nižji sloji od draginje najhuje prizadeti. Naši socialisti pa so naenkrat postali prijatelji in zaščitniki draginje? Kje tiči torej tu vzrok? Ugibali smo veliko, vendar pa do pravega sklepa nismo prišli, dokler nismo te dni izvedeli čisto slučajno, kako se je v tem oziru izrazil nek socialist. Ta socialist je odkrito priznal, da so socialisti zato pasivni pri pobijanju draginje, ker jim draginja prinaša strankarske koristi, češ, čim večja je draginja, temvečja je nezadovoljnost z državo in sedanja vlada in upravo, katero smatra ljudstvo kot krivko vsega zla. Čim več pa je nezadovoljnosti temveč pristašev pridobivajo socialisti. Draginja jim je torej prav dobrodošlo agitacijsko sredstvo. Po tem menda ni treba nadaljne razlage; o morali in socialnem čutu pa naj sodi javnost sama! Bivši socialist.

m Obrtno obratovanje brez potrebne koncesije trpi oblast pri Nemki Witlacizil, ki ima v hiši gospoda Scherbaum na Grajskem trgu pekarijo. Ona je tuja državljanka in mora imeti radi tega za svojo obrt posebno koncesijo od ministrstva. Mariborski občinski svet je v predzadnji seji odklonil priporočilo za podelitev državljanstva gospe Witlacizil, katera torej državljanstva ne bo dobila in vsled tega tudi ni upravičena obratovati v svoji obrti. Naj torej oblast izvaja zakone predpise, od gospoda Scherbaum pa pričakujemo, da bo izročil lokal Slovincu, če že ni morda tudi on presit jugoslovanskih dobrot in se zapisal v dr. Mühleisenovo kompanijo.

m Kako podpiramo »Sveto vojsko«, oziroma kako gojimo v Mariboru razvoj narodnega gospodarstva. Pred par meseci je ugasnila koncesija žganjarije (šnopsarije) nemške tverdke Albrecht & Strohbach v Gosposki ulici, na najboljšem prometnem kraju. Praviloma bi se moral ta lokal tedaj takoj zapreti in tedaj bi bila možnost, da pride vanj kak slovenski trgovec ali obrtnik, ki sicer v Mariboru ne more dobiti lokala in se vsled tega slovenska obrt in trgovina sploh ne more več razvijati. Oblast pa je pustila žganjarijo naprej odprto in kompanij Strohbach je med

tem proslil nove koncesije in ko se je ta oddala, rekuriral ter še naprej prodajal žganje. Ko pa po preteku več mesecev le ni mogel dobiti koncesije, se je naenkrat pogodil z nemškim trgovcem Sarijem iz Koroške ceste, ki je prijavil v njegovem lokalu otvoritev svoje filijalke »z zaprtimi steklenicami«. In tako funkcionira žganjarna Albrecht & Strohbach naprej v hiši juvelirja Seilerja, ki je seve tudi demonstriral svoje nemstvo z vstopom v politično društvo Nemcev.

m Glasbena Matica Maribor. Odbor pevskega zbora naznanja, da se vrši v torek, dne 31. t. m. točno ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih pevska valja moškega zbora za nagrobno petje na dan Vseh svetnikov. Udeležba častna dolžnost! Isti dan in isto uro je v sosedni sobi sestanek ženskega zbora!

m Glasbena Matica Maribor. Pevski zbor Glasbene Matice zapoje na dan Vseh svetnikov ob 3. uri popoldne na starem pokopališču običajne žalostinke.

m Glasbena Matica proča: V mesecu novembru se vršijo v Mariboru 3 koncerti, vsi pomembni za naše glasbeno življenje. Dne 3. novembra se nam predstavi v gledališču pomlajeni društveni orkester Glasbene Matice. Ako bi ljudje božji vedeli, s kakšno težavo in požrtvovalnostjo se je ta orkester sestavil, ki je sedaj edini koncertni orkester v našem mestu, bi vsakdo ves ta trud predsednika društvenega orkestra g. V. Krašavca in dirigenta g. ravnatelja Topiča s tem poplačal, da vsaj koncert obišče. Povračajoč se s triumfalnega, zmagovitega pohoda po nemških mestih se ustavi v Mariboru češkoslovski kvartet Zika, ki priredi dne 9. novembra v Götzovi dvorani koncert z izbranim vspešdom. Dne 19. novembra pa bodemo prvič slišali v isti dvorani najboljši hrvaški pevski zbor »Lisinski« iz Zagreba, ki si je lansko leto s svojimi koncerti na Dunaju osvojil Dunajčane. Prosimo vsa društva, da se na te prireditve blagohotno ozirajo in jih pridno posetijo.

m Občni zbor SPD. Danes ob 8. uri zvečer se vrši občni zbor SPD, podružnice Maribor z običajnim dnevnim redom v Narodnem domu.

m Nabiralni dan za ljudsko prosveto. Mariborska »Ljudska knjižnica« priredi prihodnjo soboto popoldne in v nedeljo dopoldne po celim mestu obširno nabiralno akcijo. Da dobi sredstva za nužno nabavo knjig, ker dosežanje stanje knjižnice nikakor ne zadostja več velikim kulturnim potrebam Maribora. Upamo, da bo mariborska javnost brez razlike simpatično pozdravila to neprijetno delo nabiralk in nabirancev in tako pomogla utrditi in razširiti najboljši vir prave ljudske prosvete.

m Splošna uradniška menza v Mariboru. Morda so mnogi že pozabili, mnogo jih še niti ne ve, da se nahaja v Mariboru, v prostorih nekdanje Kazine uradniška menza, ki nudi vsakemu državljanu, pa tudi zasebnemu nastavljenec za 42 kron dnevno obed, večerjo in kruh. Večerja se izdaja tudi ob nedeljah. Ta obednica je gotovo velikega pomena za vse uradništvo in bilo bi želeli, da se čim najbolj zavzame zanjo. Ako bomo uradniki sami podpirali svoje zavode in ustanove, je gotovo, da nas bodo v slučaju potrebe podpirale tudi oblasti in nam bo lažje prebiti marsikatero vsled upropaščujoče draginje nastale razmere. Obednica je danes aktivna; razpolaga s primerno zalogo živil in s potrebnim novcem za nakup življenjskih potrebščin. Hrana je zadostna in se je v zadnjem času toliko izboljšala, da ne more danes nobena gospodinja nuditi za isti denar enake hrane. Lahko bi se hrana še izboljšala, ako bi začeli tako državni kakor zasebni nastavljenec vseh vrst in činov posecati svojo obednico.

m Razglas. Seznam v Mariboru bivajočih oseb, katere se sme pozvati kot porotnike po zak. z dne 23. maja 1873, št. 121 d. z., je v načrtu dogotovljen ter v času od 26. oktobra do 3. novembra 1922 razgrnjen v mestnem ekspeditu, soba št. 11, da ga vsakdo v pogleda in v istem roku pisмено ali ustmeno ugovarja proti vpisu oseb, ki po postavi niso sposobne za porotniško ali katerih se ne sme vpisati v porotni seznam ali proti temu, da se je po postavi dopu-

ščene osebe izpustilo, ali da uveljavi razloge za svojo oprostitve.

m Na zadnjem živinskem sejmu v Mariboru so cene živini padle skoro na cene v mesecu marcu. Debeli voli so se prodajali (1 kg žive teže) po 26 do 33, poldbeli po 24 do 27, plemenski po 24 do 27, biki za klanje po 24 do 30, klavne krave po 24 do 29, plemenske krave po 19 do 23 itd. In vendar do danes pri mesarjih še nismo občutili tega padca cen živini. Kdaj se bodo na magistratu zglasili?!

m Galantno avanturo z usodepolnimi posledicami je doživel pekovski pomočnik R. J. iz Frama. Dne 27. t. m. je prišel iz Frama v Studence pri Mariboru, kjer je imel oddati večjo svoto denarja nekemu tamošnjemu posredovalcu kot posredovalnino. Ker ga pa ni našel doma, napotil se je v Maribor, kjer si je najel sobo v gostilni »Zlati konj«. Tam se je seznanil z dveina znanima tajnima prostitutkama, večkrat predkaznovano Elzo (Genovefo) Božič in T. Zagdaj. V družbi z nekim P. F. so obiskali več gostiln in kavarn in o polnoči, ko so bili že precej razgrteti, so se vrnili v gori omenjeno gostilno, kjer so prenočili. Pekarski pomočnik pa je bil drugo jutro prav nemilo presenečen, ko se je prebudil iz težkega spanja in opazil, da sta izginile nočni ptici, z njima pa tudi ves denar, ki ga je imel pri sebi.

m Sleparyl z maslom. Črevljarski vajenec Šavič Ivan je na sleparski način izvalil in oškodoval trgovca Apt Viljema za 8 kg masla v vrednosti 1280 kron. K tej slepariji ga je navajal neki Schweighofer Ivan, ki ga je pošiljal k Aptu po maslo, nakar sta plen prodala in izkupiček med seboj razdelila.

m Pes je ugriznil dne 29. t. m. v gostilni Rotner v Laznici pri Limbušu, Sletno Hertu Rayer, hčerko viš. revid. juž. žel. pri kontroli dohodkov, v desno nogo. Pes je volčje pasme in last lesnega trgovca Dragotina Kobija.

m Razgrajala sta V. J., fotograf iz Studencev in K. M., služkinja iz Radvanja dne 29. t. m. ponoči po Mariboru in kajla nočni mir. Ker se nista hotelo pomiriti, sta bila aretirana in po ugotovitvi identitete zopet izpuščena.

m Tatvine. Zupančič Ivanu na Meljski cesti so neznani umoviči ukradli iz podstrešja 2 obnošeni ženski obleki in 2 para moških hlač v skupni vrednosti 1000 K. Mlinarič Katarini na Meljski cesti pa različno perilo v vrednosti 650 K. — Šolskemu slugi A. Golobu tuk. dekliške meščanske šole je bilo v noči od 27. na 28. t. m. ukradeno na šolskem dvorišču 14 zajčkov.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

Narodno gledališče.

Repertoire:

Ponedeljek, 30. oktobra: Zaprtó.
Torek, 31. oktobra: Baron Trenk.
Izven abonementa in kuponu.
Sreda, 1. nov. Ilirci, izv. kuponu.

Opere in operete se letos ne bodo toliko ponavljale ko lani. To pa radi prevelikih režijskih stroškov. V interesu gledališča pa tudi občinstva je, da se vprizori čim manj predstav, ali te naj bodo polne. Na ta način ostanejo dohodki gledališča isti, izdatki pa se znatno skrajšajo. Priporočati je tedaj, pogledati si vsako stvar čimprej, da se je eventualno ne izgubi.

Pomorstvo.

Američki stručenjaci na študiju terena.

Pod ovim naslovom donasa »Riječ« od 21. X. sliedečom brzojavku iz Beograda (od 20. X.): »U petak 27. X. dolaze u Beograd predstavnici američkog društva za gradnju železnica i pristanika u kraljevini SHS. Oni će u pratnji nekolicine naših inženjera krenuti na put da na terenu prouče projektovane pravce novih železničkih progá.«

Kojih železničkih spojeva se to tiče, o tome ta vjest šuti. Tiče li se Jadranske železnice zanima nas, da li su na to proučavanje pozvani i naši pomorski stručenjaci. Jer u tom slučaju će se sigurno proučavati gdje bi se imala izgraditi naša glavna luka. A

proučavati to pitanje bez naših pomorskih stručnjaka, značilo bi zbilja ne uzimati stvar za ozbiljno, ili pak zlobno omalovažavati važnost razvoja našeg pomorstva i pomorske trgovine za napredek naše države.

Prije nego što se začne izgradnjom bilo koje naše luke, treba svakako dobro proučiti gdje da se izgradi. Nesmiemo voditi računa samo o sadašnjosti, već moramo, kao mlada država, koja ima veliko budućnost, s pouzdanjem gledati u istu. Sagrađiti luka, koja nakon par godina više nebi odgovarala svrsi značilo bi zbilja lakoumnost se igrati narodnom imovinom.

Prikladnih mjesta imamo dosta na našoj razvijenoj obali, koja obiluje sa zalivima dobro zaštićenim od vjetrova i valova. A kada nam je već moguće da biramo, izaberimo ono mjesto, koje naj-

bolje odgovara svrsi. Za to se na svaki način moraju proučavanju terena pozvati naši pomorski stručnjaci, koji su jedini zvanj, da u tom pitanju izraze svoje mišljenje, a onda se treba ozbiljno prihvatiti rada oko same izgradnje luke, a ne da opet sve zaspi.

Što se tiče izgradnje samih željeznica, držim, da bi bilo već skrajnje vrijeme, da se dogradi onih cca 50 km ličke pruge od Gračaca do Knina, te da se spoji postaja sa lukom Bakar, koja pruga bi uz pad od 20‰ iznašala najviše 13 km, te da se jednom već poprave sve naše postojeće pruge i prošire postaje, da se tako već jednom rješimo kriza u željezničkom prometu.

Uskok.

Glavni urednik: Radivoj Rehar

Odgovorni urednik: Rudolf Ozin.

BERSON

Gumijevi podpetnici

in podplati

napravio Vaše obuću
trpežno in
elegantno.

Dobiva se u svih boljih trgovina naša in na debelo pri:
BERSON-KAUČUK D. D. Zagreb, Wilsonov trg 7.

1986 8-5

Trgovski lokal

na prometnom kraju za takoj ali pozneje se išče.
Cenjene ponudbe na upravištvo „Tabora“ pod
št. 2121.

2121 3-1

HI

Ne pozabi naročnino!

HI

Zahtevajte
povsod „TABOR“!

Mala oznanila

Dve gospodični se sprejmela
na stanovanje in hrano. Ko-
roševa ul. 22, prtlj. 2123

Dva gospoda se sprejmela na
hrano. Kje, pove uprava „Ta-
bora“ 2117

Mobilirano veliko sobo s ku-
hinjo v Metu. se takoj od-
stopi. — Naslov ter pogoj v
upravi lista pod „Potnik“.
2124

Pozor! Plošče za gramofon
na iglo in Pathe, dobro ohran-
njene, se ceno prodajo. Ker
je večja množina, se iste lahko
po poljubi izborsjo. Vpraša se
samo dopoldan ali zvečer po
18. uri v Maistrovi ulici št. 2,
prilije, levo.

Novi vinski sodi na prodaj.
Kopitarjeva ulica 6. 2118

Lep avtokežuh, zimске suk-
nje, kostumi, čevlji, klobuki,
vezenina, namizne garniture,
podobe, vaze, kerčegi, citre,
otročje igrače in drugo se
proda. Cankarjeva ulica (Rei-
serstrasse) št. 2, II. nadst.,
levo, duri 8. 2115 2-1

Dve postelji z madraci, dve
omari in dve nočni omari
na prodaj. Vprašati: Pobreška
cesta 15 II. 2114

Higijska brivnica se vsem
priporoča. Pivovrstni postrež-
ba. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva
ulica 9. 1850

Prevzetje trgovine!

Naznanjava cenjen. občinstvu, da sva
prevzela

trgovino g. A. Spaninger

v Jurčičevi ulici 11, ter se cenj. občinstvu
najtoplejšje priporoča.

S spoštovanjem

Vračarič in Šorn.

2120

Seno, slamo, drva, premog, žito,
krompir, sadje in druge delovne
pridelke kupuje in prodaja **ANDREJ**
OSET, Maribor, Aleksandrova cesta
št. 57. Telefon št. 88. 1328

Dol z draginjo!

Garant. čista svinjska mast

v vsaki množini, v sodih od 50, 100 in 200 kg,
po K 125.— za kg, pri tvrdki

Vračarič in Šorn

preje A. Spaninger

Jurčičeva ulica št. 11. 2115

Slavenska banka

d. d.

podružnica Maribor

obrestuje od 1. novembra 1922
naprej vloge na knjižice brez od-
povedi po

5% čistih

2122

Vloge v tekočem računu, kakor
tudi vloge na knjižice proti odpo-
vedi po dogovoru najugodnejše.

Delniška glavnica in re-
zerve K 200,000.000.—

SLOVENSKA BANKA

Centrala: v lastni palači, Ljubljana, Stritarjeva ul. 9

Podružnice:

2061 3-2

Maribor, Gosposka ulica 20

Ljutomer, Dol. Lendava, Novisad. Ekspozitura: Vrnika

obrestuje s 1. novembrom t. l. stare in nove

hranilne vloge s 5% čistih.

Večje in posebno pa proti 1—6 mesečni odpovedi vezane
vloge, obrestuje z najugodnejšo obrestno mero.

Izvršuje vse bančne posle zelo ugodno.

Pisalne stroje, nove in rab-
ljene, dobavlja American Im-
port Company, Maribor, Ko-
roška c. 24. 1858

2027

Pozor!

10-5

Natrta jajca

se prodajajo vsak dan pred-
poldne v Cvetlični ulici št. 18.

Exportno društvo Matheis, Suppanz in drug.

Pristopajte
k Jugoslovenski
Matici.

POSOJILNICA V MARIBORU NARODNI DOM

Obrestuje od 1. novembra t. l. dalje vloge
na knjižice in v tekočem računu po

5%

in se more z vloženo svoto dnevno razpolagati.
Za vloge proti odpovedi na tri mesece pa pla-
čuje Posojilnica 6% obresti. 2095 3-2 Ravnateljstvo.